

Petits establiments d'allotjament turístic i estalvi d'aigua: una exploració qualitativa en l'àmbit de la Costa Brava

Josep PADULLÉS, Albert LLAUSÀS y Anna RIBAS

Departament de Geografia. Institut de Medi Ambient. Universitat de Girona

Paraules clau: Turisme sostenible, gestió hotelera, disponibilitat hídrica, responsabilitat social corporativa, Baix Ter.

Malgrat el poc pes que, en general, té el sector de l'allotjament turístic sobre el consum total d'aigua potable d'un municipi, garantir la disponibilitat d'aquest limitat recurs és clau per a l'èxit d'hotels i càmpings, tant per satisfer l'ús que en demanarà la clientela, com pel manteniment d'espais exteriors, piscines, equipaments i serveis. Per això, és important que els establiments adoptin mesures per a la bona gestió i estalvi d'aigua. A Espanya, on el mercat és dominat, en moltes regions, per negocis de caire familiar de llarga tradició, les motivacions personals, els estímuls i les barreres, internes i externes, que troba la direcció determinen, en bona mesura, la política ambiental de cada establiment. L'impacte acumulatiu que les accions de les petites i mitjanes empreses d'allotjament turístic (PIMEAT) poden tenir sobre el consum d'aigua pot ser significatiu, i de moment pocs projectes han explorat les motivacions, activitats i obstacles que troba aquest grup per dur-les a terme. Encara en són menys els que ho han fet emprant metodologies qualitatives (més laborioses de completar que investigacions basades en la distribució de qüestionaris), que permeten tenir una visió molt fonamentada de la diversitat present en el sector i ser sensibles al reconeixement de noves inquietuds o oportunitats percebudes per les persones entrevistades.

L'objectiu del cas d'estudi que es presenta és avaluar el grau d'adopció d'accions i mesures de millora de l'eficiència en l'ús de l'aigua per part d'hotels i càmpings d'una zona d'estudi de la Costa Brava (Catalunya), així com comprendre els determinants i factors que han influït en les decisions dels seus òrgans de gestió. Es van dur a terme entrevistes semi-estructurades a 18 responsables de PIMEAT a l'àrea d'estudi entre el maig i l'octubre de 2015. Els blocs de preguntes inquirien sobre les característiques estructurals de l'establiment i de les mesures adoptades; sobre aspectes organitzatius com ara la política de gestió de l'aigua o les pràctiques d'irrigació i control dels consums; així com sobre aspectes cognitius relacionats amb les percepcions de les persones entrevistades sobre sequeres, canvi climàtic, organització sectorial o les normatives

vigents. Metodològicament, les transcripcions de les entrevistes van ser estudiades a través de l'anàlisi de discurs. Els resultats confirmen la idoneïtat d'emprar mètodes qualitius per aquest tipus de recerca sobre una realitat molt fragmentada i diversa. Alhora, il·lustren un desfasament entre discursos amb un marcat caràcter ecocèntric respecte d'un desenvolupament d'accions i adopció de mesures d'estalvi d'aigua generalment modestos. A la contribució discutirem com factors relacionats específicament amb la responsabilitat social corporativa de les PIMEAT poden explicar aquests resultats i suggerirem estratègies per facilitar l'adopció de polítiques ambientals més eficients i adaptades a aquest tipus d'establiments.